

Ministarstvo kulture i sporta
Kantona Sarajevo

ZAKON
O ZAŠTITI
KULTURNE
BAŠTINE

Sarajevo, 2001

Na osnovu člana 12. stav 1. tačka c) i člana 18. stav 1. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 1/96, 2/96, 3/96 i 16/97), Skupština Kantona Sarajevo na sjednici održanoj 18. februara 2000. godine donijela je

ZAKON O ZAŠTITI KULTURNE BAŠTINE

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se dobra kulturne baštine, njihova zaštita, korištenje i obnova, prava i obaveze vlasnika, subjekti zaštite, finansiranje djelatnosti, nadzor,

poslovi lokalne samouprave i kazne za prekršaje odredbi ovog zakona na području Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton).

Član 2.

Kulturna baština je zbir dobara baštine (u daljem tekstu: baština) bez obzira gdje se te stvari nalaze i u kojem su obliku svojine.

Član 3.

Zaštita, korištenje i obnova baštine je djelatnost od značaja za očuvanje kulturnog identiteta naroda u Kantonu i ostvarivanje prava na taj identitet.

Djelatnost iz prethodnog stava je od posebnog interesa za Kanton.

Član 4.

Radi zaštite, korištenja i obnove baštine, organi vlasti, organi uprave, službe za zaštitu baštine, institucije prostornog planiranja, vjerske zajednice, vlasnici, koris-

nici i posjednici dobara baštine i druga zainteresovana pravna i fizička lica u Kantonu sarađuju međusobno i sa odgovarajućim pravnim i fizičkim licima u Bosni i Hercegovini.

II - DOBRA BAŠTINE

Član 5.

Dobra baštine, u smislu ovog zakona su lokaliteti, druge nepokretne stvari (u daljem tekstu: nekretnine) i pokretne stvari, kao i njihovi dijelovi, grupe i cjeline:

- koji u svom sadašnjem obliku, stanju, sadržaju, suštini i vrsti imaju svojstva koja se smatraju kao historijska, arhitektonska, stilska, ambijetalna, naučna, umjetnička, duhovna, odnosno religiozna, dokumentarna, estetska ili etnografska vrijednost;
- koji predstavljaju izvor saznanja, dokaz historijskih zbivanja, civilizacijskih kretanja i uticaja;
- koji su izraz narodnog života i običaja ili svjedoci o značajnim događajima, ljudima, idejama, legendama i vjerovanjima;

- koji mogu biti od značaja za razumijevanje i obilježavanje historijskih i kulturno-historijskih zbivanja ili za koje postoji javni interes da budu sačuvani.

Kao dobro baštine, u smislu ovog zakona, smatra se i:

1. metodom rekonstrukcije ponovo uspostavljena nekretnina koja je porušena namjerno ili usljed elementarne nepogode, a koja je prije rušenja imala status zaštićenog dobra baštine ili status dobra baštine pod prethodnom zaštitom,
2. lokalitet dobra baštine uništenog u ratu od 92. do 95. radi njegove zaštite do završetka rekonstrukcije;
3. objekat ili prostor u kojem se trajno čuvaju dobra baštine ili izvorna dokumentacija o njima.

Član 6.

Dobro baštine, u smislu ovog zakona, je i zavičajni krajolik i slika mjesta, odnosno ambijetalna cjelina, park i drugo dobro prirodnog naslijeđa, koje zajedno sa nekretninama u smislu člana 5. stava 1. ovog zakona čini cjelinu, odnosno integralnu baštinu.

Integralna baština uživa zaštitu u skladu sa propisima o zaštiti baštine i propisima o zaštiti prirode.

Član 7.

Pod pojmom „lokalitet“, „nekretnina“ i „pokretna stvar“, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se:

Lokalitet je prostor na zemlji, pod zemljom ili vodom, na kojem se nalaze ili su se nalazili određeni objekti ili ostaci tih objekata;

Nekretnina je graditeljski, građevinski ili arhitektonski objekat ili cjelina, ostatak tog objekta ili cjeline kao i ambijetalna cjelina ili dio te cjeline.

Pokretna stvar je djelo iz oblasti likovne ili primijenjene umjetnosti, zanatstva, tehnike, muzejski materijal, mobilijar, kao i svi drugi pojedinačni predmeti i kolekcije predmeta.

III - ZAŠTITA DOBARA BAŠTINE

Član 8.

Radi zaštite dobara baštine poduzimaju se sljedeće radnje, odnosno mjere:

- evidentiranje i valorizacija lokaliteta, nekretnina i pokretnih stvari za koje se može pretpostaviti da su dobra baštine (u daljem tekstu: potencijalno dobro baštine),
- utvrđivanje svojstva dobra baštine,
- utvrđivanje statusa dobra baštine,
- upis dobra baštine u odgovarajući registar,
- naučno i stručno istraživanje podataka od značaja za dobro baštine,
- stalno nadgledanje i kontrola stanja dobra baštine,
- čuvanje, održavanje i pravilno korištenje, planiranje i provođenje planova u skladu sa prirodom dobra baštine,
- spriječavanje uništavanja, oštećenja i sknavljenja, te zabrana svake radnje kojom se neposredno ili posredno može izmijeniti ili narušiti svojstvo dobra baštine,
- konzervacija, restauracija, adaptacija, revitalizacija, rekonstrukcija, obnova, te nadzor nad interpolacijom unutar dobra baštine,

- organizacija prenošenja dobra baštine,
- zabrana prenošenja, raspolaganja i iznošenja dobra baštine u inozemstvo bez prethodne saglasnosti,
- provođenje i drugih mjera u skladu sa ovim zakonom, drugim propisima, ugovorima i međunarodnim konvencijama.

Član 9.

Dobra baštine imaju sljedeći status:

1. evidentirana potencijalna dobra baštine,
2. dobra baštine pod prethodnom zaštitom,
3. zaštićena dobra baštine.

Član 10.

Svako lice dužno je da prijavi potencijalno dobro baštine organu ili službi iz čl. 45. i 46. ovog zakona, te da omogućiti Kantonalnom zavodu za zaštitu baštine (u daljem tekstu: Kantonalni zavod) da to dobro pregleda i uzme podatke potrebne za evidenciju i dokumentaciju.

Organ ili služba iz prethodnog stava, obavezan je da odmah po prijemu prijave

potencijalnog dobra baštine obavijesti Kantonalni zavod o njenoj sadržini.

Član 11.

Prijavljena potencijalna dobra baštine evidentira Kantonalni zavod.

Pod evidencijom podrazumijeva se unošenje na propisanom obrascu podataka od značaja za potencijalno dobro baštine.

Evidentirano potencijalno dobro baštine ne smije se uništiti, izmijeniti ili umanjiti neko od njegovih svojstava, niti se može iznositi iz zemlje bez dozvole.

Član 12.

Na osnovu podataka iz evidencije iz člana 11. stav 2. ovog zakona Kantonalni zavod izdaje rješenje o stavljanju dobra baštine pod prethodnu zaštitu.

Rješenje iz stava 1. ovog člana dostavlja se vlasniku dobra baštine, nadležnoj službi za prostorno planiranje, ako se radi o lokalitetu ili nekretnini, kao i drugim nadležnim organima i tijelima ako se radi o pokretnoj stvari.

U provođenju mjera zaštite dobro baštine pod prethodnom zaštitom izjednačeno je sa zaštićenim dobrom baštine.

Član 13.

Pod valorizacijom dobra baštine, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se naučna i stručna ocjena prikupljenih podataka u cilju utvrđivanja svojstva dobra baštine (značaj, funkcija, starost dobra baštine i druga svojstva iz člana 5. stav 1. ovog zakona).

Elaborat o valorizaciji obavezno sadrži i prijedlog kategorije dobra baštine, foto i arhitektonsku dokumentaciju i procjenu neophodnih troškova zaštite.

Prijedlog kategorije dobra baštine, Kantonalni zavod daje na osnovu Pravilnika o kriterijima za kategorizaciju dobara baštine koji donosi ministar nadležan za poslove kulture.

Kantonalni zavod obavezan je pripremiti elaborat o valorizaciji u roku od tri godine od stavljanja dobra baštine pod prethodnu zaštitu .

Član 14.

Na osnovu evidencije, rješenja o stavljanju dobra baštine pod prethodnu zaštitu i elaborata o valorizaciji Kantonalni zavod najkasnije u roku od 5 godina od dana stavljanja dobra baštine pod prethodnu zaštitu, podnosi prijedlog za stavljanje dobra baštine pod zaštitu Kantona.

Član 15.

Dobra baštine koja se nalaze na području Kantona svrstavaju se u tri kategorije:

- I kategorija: dobra od najvećeg značaja za građane i narode Bosne i Hercegovine;
- II kategorija: dobra od velikog značaja za građane i narode Bosne i Hercegovine;
- III kategorija: ostala značajna dobra.

Član 16.

Kantonalni zavod podnosi prijedlog za stavljanje dobra baštine pod zaštitu Skupštini Kantona .

Prijedlog iz prethodnog stava sadrži: naziv dobra, opis dobra sa osnovnom dokumentacijom iz Elaborata o valorizaciji, granice dobra sa zaštitnim pojasom i odgovarajuće katastarske i zemljišno-knjižne podatke, kategoriju, mjere za zaštitu, korištenje i obnovu dobra sa osnovnim tehničkim i finansijskim pokazateljima, ime i prezime, odnosno naziv imaoца dobra i kome bi se dobro trebalo povjeriti na čuvanje.

Član 17.

Skupština Kantona, Kantonalni zavod, druga organizacija za zaštitu ili drugo zainteresovano lice može podnijeti peticiju radi utvrđivanja imovine kao nacionalnog spomenika pred Komisijom za očuvanje nacionalnih spomenika u skladu sa Aneksom VIII Dejtonskog sporazuma i pravilima Komisije.

Skupština Kantona može podnijeti inicijativu Parlamentu BiH radi pripremanja prijedloga za nominiranje dobra baštine u listu svjetske baštine pred nadležnim tijelom UNESCO-a.

Član 18.

Odluku o stavljanju dobra baštine pod zaštitu donosi Skupština Kantona.

Odluka iz stava 1. ovog člana objavljuje se u službenom glasilu Kantona.

Član 19.

Kada to zahtijevaju potrebe zaštite očuvanja kulturnog identiteta jednog od naroda Bosne i Hercegovine, Kantonalni zavod dužan je da hitno razmotri inicijativu za pokretanje postupka za stavljanje pod zaštitu određenog dobra baštine i o tome obavijesti podnosioca i Skupštinu Kantona ili pokrene postupak proglašenja dobra zaštićenim.

Ukoliko Kantonalni zavod zauzme negativan stav u vezi sa inicijativom iz stava 1. ovog člana, ili Skupština Kantona ne prihvati prijedlog Kantonalnog zavoda za proglašenje dobra zaštićenim, podnosilac ne može obnoviti inicijativu prije nego što istekne 12 mjeseci od dana dobijanja negativnog odgovora.

Član 20.

Kantonalni zavod utvrđuje način obilježavanja zaštićenih dobara baštine i vrši njihovo obilježavanje.

Član 21.

Odluka o stavljanju dobra baštine pod zaštitu sadrži:

- broj i datum odluke o stavljanju dobra baštine pod zaštitu,
- naziv dobra baštine,
- opis dobra sa osnovnom dokumentacijom iz Elaborata o valorizaciji,
- granice dobra baštine sa zaštitnim pojasom i odgovarajuće katastarske i zemljišno-knjižne podatke,
- kategoriju dobra baštine,
- mjere za zaštitu, korištenje i obnovu dobra baštine sa osnovnim tehničkim i finansijskim pokazateljima,
- ime i prezime, odnosno naziv imaoца dobra baštine i kome bi se trebalo povjeriti na čuvanje,
- obaveze Kantonalnog zavoda,
- obaveze vlasnika dobra baštine,

- obaveze Kantona, a posebno obaveze finansijske prirode,
- ograničenje prava korištenja dobrom baštine, kao i visinu eventualno ugovorene naknade zbog ograničenja,
- namjenu dobra baštine i mjere zaštite koje je neophodno preduzeti,
- sankcije zbog nepridržavanja ugovorenih obaveza,
- druga pitanja od značaja za zaštitu i unapređenje dobra baštine.

Na osnovu odluke iz prethodnog stava vrši se upis u registar dobara baštine iz člana 49. ovog zakona.

Član 22.

Ako za područje zaštićenog lokaliteta ili nekretnine ne postoji urbanistički ili regulacioni plan, odluka o stavljanju dobra baštine pod zaštitu obavezno sadrži i odredbu o zaštiti određenog pojasa oko tog dobra baštine (u daljem tekstu: zaštitni pojas), koji se ne smije koristiti u svrhe koje nisu u skladu sa prirodom, namjenom ili značajem dobra baštine ili koje mogu dovesti do njegovog oštećenja ili umanjenja vrijednosti.

Dok se urbanističkim, odnosno regulacionim planom ne utvrdi drugačije, širinu zaštitnog pojasa utvrđuje rješenjem Kantonalni zavod.

Član 23.

U postupku izrade prostornih i urbanističkih planova, Kantonalni zavod dužan je da organu koji je, saglasno propisima o prostornom uređenju, nadležan za izradu tih planova, dostavi blagovremeno elaborat o zaštiti i korištenju zaštićenog lokaliteta ili nekretnine, kao i područja na kojem se to dobro baštine nalazi, radi preduzimanja odgovarajućih mjera.

Elaborat iz stava 1. ovog člana sadrži:

- pregled zaštićenih lokaliteta i nekretnina na određenom području Kantona,
- opis svakog naznačenog dobra baštine,
- valorizaciju prostora i dobra baštine,
- mjere zaštite koje je neophodno preduzeti.

Član 24.

Bez saglasnosti Kantonalnog zavoda ne mogu se izvoditi radovi na:

- zaštićenom lokalitetu, nekretnini i u zaštitnom pojasu, kojima bi se neposredno ili posredno mogao izmijeniti izgled, autentičnost, izvornost ili drugo svojstvo tog dobra baštine,
- evidentiranom potencijalnom dobru baštine iz člana 11. ovog zakona,
- području gdje se opravdano pretpostavlja da se mogu pronaći dobra baštine.

Pod radovima u smislu alineje 1. stava 1. ovog člana podrazumijeva se i postavljanje reklama, rasvjete, panoa i drugog mobilijara.

Rješenje kojim Kantonalni zavod daje saglasnost za izvođenje radova na zaštićenom lokalitetu, nekretnini i u zaštitnom pojasu, kao i na području iz alineje 2. stava 1. ovog člana obavezno sadrži i mjere zaštite.

U slučaju kada se izvođač radova ne pridržava mjera zaštite u smislu stava 3. ovog člana ili ako izvodi radove na zaštićenom lokalitetu, nekretnini ili u zaštitnom pojasu kao i na području iz alineje 2. stav 1. ovog člana bez saglasnosti Kantonalnog zavoda, ovaj zavod dužan je da pokrene postupak za obustavu radova dok se ne obezbijede utvrđene mjere zaštite, kao i

da zatraži da izvođač radova nadoknadi
pričinjenu štetu.

Član 25.

Kada se u toku izvođenja radova pojavi nepredviđena opasnost za zaštićeno dobro baštine ili se otkrije potencijalno dobro baštine, izvođač radova je dužan da bez odlaganja obustavi radove i da o tome obavijesti Kantonalni zavod, ako se radi o opasnosti za zaštićeno dobro baštine ili potencijalno dobro baštine.

Obustava radova u smislu stava 1. ovog člana traje dok Kantonalni zavod ne utvrdi mjere zaštite, ali ne duže od 60 dana.

Izvođač radova snosi troškove mjera zaštite u smislu ovog člana.

Član 26.

Radnje odnosno mjere iz alineje 9. člana 8. ovog zakona sprovodi stručno pravno, odnosno fizičko lice, pod neposrednim nadzorom i uputstvima Kantonalnog zavoda.

Izuzetno, uz saglasnost kantonalnog organa uprave nadležnog za poslove kulture (u daljem tekstu: nadležno ministarstvo), radnje, odnosno mjere iz stava 1. ovog člana može sprovesti neposredno Kantonalni zavod, ako ima odgovarajuću opremu i stručne kadrove.

Član 27.

Kada na području Kantona Sarajevo neko pravno ili fizičko lice želi vršiti arheološka iskopavanja ili istraživanja dužno je da se obrati sa zahtjevom Kantonalnom zavodu radi izdavanja odobrenja.

Odobrenje sadrži obavezno odgovor na pitanje da li izvođač arheoloških radova i istraživanja, pravno ili fizičko lice, ima odgovarajući kadar i opremu neophodnu za arheološka istraživanja, naznaku područja iskopavanja i istraživanja, pravac i obim radova, mjere zaštite iskopanih lokaliteta, nekretnina i pokretnih stvari, kao i druga pitanja od značaja za očuvanje iskopanih dobara baštine.

Kantonalni zavod će odbiti da izda traženo odobrenje ukoliko pravno ili fizičko

lice nema odgovarajući kadar i opremu neophodnu za arheološka istraživanja.

Ministar nadležan za poslove kulture donosi Pravilnik o tehničkim i kadrovskim uslovima za vršenje arheoloških istraživanja na prijedlog Kantonalnog zavoda.

Član 28.

Dobra baštine pronađena prilikom arheoloških iskopavanja ili pri drugim radovima ili slučajno nađena, vlasništvo su Kantona.

Nalazač je dužan da pronađeno dobro baštine preda Kantonalnom zavodu uz pravo na odgovarajuću nagradu u skladu sa Pravilnikom o nagrađivanju nalazača dobra baštine koji donosi Vlada Kantona na prijedlog ministra nadležnog za poslove kulture.

Nagrada iz prethodnog stava pripada nalazaču dobra baštine ako pronađeno potencijalno dobro baštine bude stavljeno pod zaštitu.

Član 29.

U slučaju spora o korištenju predmeta iskopanih ili nađenih prilikom arheoloških

iskopavanja i drugih radova nadležno ministarstvo će dati mišljenje sa prijedlogom mjesta korišćenja i zaštite otkrivenih dobara baštine zavisno od njihovog porijekla, značaja, kategorije i odnosa naspram drugih sličnih dobara baštine.

Član 30.

Zabranjeno je bez odobrenja Kantonalnog zavoda iskopavati, premiještati, uklanjati, pokrivati drugom građevinom ili sadnicama ili na drugi način mijenjati i oštećivati dobra baštine i zaštitni pojas, te bitno mijenjati zavičajni krajolik i sliku mjesta.

IV - KORIŠTENJE DOBARA BAŠTINE

Član 31.

Dobro baštine može se koristiti za zadovoljavanje obrazovno-odgojnih, kulturnih, vjerskih, umjetničkih i naučnih potreba fizičkih i pravnih lica, kao i za zadovoljavanje potreba privrednih aktivnosti,

ako je dobro baštine, na odgovarajući način, prilagođeno za zadovoljavanje tih potreba.

Dobro baštine ne smije se koristiti na način koji je suprotan izvornoj namjeni dobra ili želji vlasnika, odnosno donatora, posebno ako se vrijeđaju nacionalna ili vjerska osjećanja građana, ili se korištenjem dobra oštećuje ili umanjuje njegova autentičnost i vrijednost, ili skrnavi njegov značaj.

Odredbe st. 2. i 3. ovog člana shodno se primjenjuju i na zaštitni pojas.

Član 32.

Nekretnina koja predstavlja dobro baštine može se postupkom revitalizacije ili rekonstrukcije prilagoditi savremenim potrebama i namjenama za: biblioteku, muzej, galeriju, održavanje predstava, koncerata, organizovanje predavanja i slične namjene, kao i za obavljanje ugostiteljsko-turističke djelatnosti.

Prilagođavanje dobra baštine za određene potrebe i namjene može se vršiti samo uz prethodnu saglasnost Kantonalnog zavoda i pod uvjetima koje Zavod odredi.

Član 33.

Pokretne stvari koje predstavljaju dobro baštine mogu se koristiti za izlaganje putem stalnih ili povremenih izložbi, za odgojno-obrazovne i turističko-propagandne svrhe i za naučnu obradu.

V - PRAVA I OBAVEZE VLASNIKA DOBARA BAŠTINE

Član 34.

Vlasnik dobra baštine, u skladu sa ovim zakonom ima pravo:

- da koristi i raspolaže dobrom baštine,
- da od Kantonalnog zavoda dobije besplatnu stručnu pomoć i uputstva za pravilno održavanje i čuvanje dobra baštine, uključujući i stručni pregled dobra baštine,
- na pravičnu naknadu zbog zabrane ili ograničenja korištenja zaštićenog dobra baštine,
- na naknadu troškova koji prelaze uobičajene troškove redovnog održavanja zaštićenog dobra baštine,

- na naknadu za korištenje dobra baštine u propagandne, reklamne, turističke i druge svrhe, u skladu sa ugovorom koji vlasnik dobra baštine zaključi sa korisnikom.

Naknade iz alineje 3. i 4. stava 1. ovog člana za dobra baštine pod zaštitom odobrava Skupština Kantona, a za dobra baštine pod prethodnom zaštitom Kantonalni zavod u skladu sa ugovorom koji zaključuje sa vlasnikom dobra baštine.

Član 35.

Vlasnik dobra baštine obavezan je:

- da dobro baštine brižljivo čuva i da se stara o njegovom ispravnom održavanju,
- da o svom trošku vrši uobičajene tekuće popravke,
- da blagovremeno izvršava utvrđene mjere zaštite,

Kada vlasnik dobra baštine ne izvršava svoje obaveze u smislu stava 1. ovog člana Kantonalni zavod opomenut će ga i odrediti mu rok za preduzimanje određenih mjera, odnosno radnji.

Ako vlasnik ne postupi u skladu sa opomenom u smislu stava 2. ovog člana,

Kantonalni zavod preduzeće potrebne mjere, odnosno radnje o trošku vlasnika dobra baštine.

Član 36.

Ako troškovi čuvanja i ispravnog održavanja, uobičajenih tekućih popravaka i predviđenih mjera zaštite dobra baštine premašuju prihode ili druge koristi koje vlasnik dobra baštine ima od tog dobra, te troškove preuzet će Skupština Kantona u skladu sa ugovorom koji Kanton zaključi sa vlasnikom dobra baštine.

Član 37.

Vlasnik dobra baštine je dužan da pravnom i fizičkom licu omogući proučavanje dobra baštine u naučne, kulturne, vaspitno-odgojne i vjerske svrhe.

Pravno, odnosno fizičko lice iz stava 1. ovog člana obavezno je da za proučavanje dobra baštine pribavi saglasnost Kantonalnog zavoda, da vlasniku dobra baštine plati odgovarajuću naknadu u skladu sa

ugovorom i da naknadi štetu koja nastane na dobru baštine.

Član 38.

Dobra baštine, osim djela savremenog stvaralaštva ne smiju se trajno iznositi u inozemstvo.

Dobra baštine sa područja Kantona mogu se privremeno iznositi u inozemstvo samo ako nadležno ministarstvo da odobrenje kojim se utvrđuju uslovi iznošenja, obaveze vlasnika dobra baštine, odnosno drugog lica kojem se to dobro povjerava na čuvanje, a naročito da postoji garancija da će se to dobro vratiti na područje Kantona u određenom roku ili da postoji drugi relevantan interes da se dobro iznese iz zemlje.

Prije odlučivanja o izdavanju odobrenja nadležno ministarstvo će pribaviti mišljenje Kantonalnog zavoda.

Mišljenje iz prethodnog stava sadrži naročito uslove iznošenja i rok vraćanja dobra baštine, te obaveze vlasnika dobra baštine, odnosno drugog lica kojem se to dobro povjerava na čuvanje.

Izuzetno od odredbe stava 2. ovog člana, odobrenje za iznošenje djela savremenog stvaralaštva daje Kantonalni zavod.

Član 39.

Nadležno ministarstvo je obavezno da uspostavi evidenciju izdatih odobrenja za privremeno iznošenje dobara baštine u inozemstvo koja sadrži sljedeće podatke:

- broj i datum odobrenja,
- naziv dobra,
- opis dobra,
- uslove iznošenja,
- naziv države u koju se dobro iznosi,
- razloge iznošenja,
- rok za povratak dobra,
- ime odnosno naziv lica kome se dobro daje,
- garanciju da će se dobro vratiti u određenom roku.

Kantonalni zavod je obavezan da uspostavi evidenciju djela savremene umjetnosti koja se privremeno ili trajno iznose u inozemstvo koja sadrži sljedeće podatke:

- broj i datum odobrenja,
- naziv djela savremene umjetnosti,

- opis djela,
- tehniku u kojoj je djelo savremene umjetnosti izrađeno,
- rok za njegov povratak, ako je riječ o privremenom iznošenju,
- ime, odnosno naziv lica kome se daje odobrenje za iznošenje.

Član 40.

Vlasnik dobra baštine može to dobro ustupiti zainteresovanom pravnom licu, odnosno fizičkom licu koje se bavi galerijskom djelatnošću radi njegovog javnog izlaganja u zemlji ili inostranstvu.

Zainteresovano lice iz stava 1. ovog člana obavezno je da dobro baštine osigura da naknadi štetu pričinjenu tom dobru, kao i štetu nastalu smanjenjem prihoda od korištenja tog dobra, da plati odgovarajuću naknadu, u skladu sa ugovorom koji zaključuje sa vlasnikom dobra baštine, te da u slučaju izlaganja u inostranstvu zatraži odobrenje nadležnog ministarstva iz člana 38. ovog zakona.

Član 41.

Prilikom prodaje dobra baštine pravo preče kupnje za zaštićeno dobro baštine i dobro baštine pod prethodnom zaštitom ima Vlada Kantona.

Ako organ iz stava 1. ovog člana u roku od 60 dana ne odgovori na pismenu ponudu vlasnika smatrat će se da nije zainteresovan za kupovinu.

Vlasnik zaštićenog dobra baštine, odnosno dobra baštine pod prethodnom zaštitom ne može to dobro prodati pod uslovima koji su povoljniji od uslova koje je ponudio organu iz stava 1. ovog člana. U protivnom, organ iz stava 1. ovog člana može u roku od 30 dana od dana saznanja tužbom nadležnom sudu pokrenuti spor za poništenje ugovora o prodaji dobra baštine trećem licu.

Član 42.

Odredbe ovog zakona o pravima i obavezama vlasnika dobra baštine odnose se i na posjednika, odnosno korisnika tog dobra, ako je vlasnik nepoznat, nedostupan

ili je ugovorom prenio na posjednika, odnosno korisnika dobra baštine prava i obaveze u smislu ovog zakona.

Član 43.

Ako to zahtjeva poseban interes Kantona svojina na nepokretnim zaštićenim dobrima baštine može se oduzeti po odredbama posebnog zakona kojim se uređuje eksproprijacija.

Skupština Kantona donosi odluku iz prethodnog stava na prijedlog nadležnog ministarstva.

U pripremi prijedloga iz stava 1. ovog člana nadležno ministarstvo obavezno pribavlja mišljenje Kantonalnog zavoda.

Član 44.

Kada su ispunjeni uslovi za eksproprijaciju nekretnine iz prethodnog člana, Skupština Kantona na prijedlog vlasnika može odlučiti da se umjesto eksproprijacije samo ograniči pravo korišćenja nepokretnosti.

U slučaju iz stava 1. ovog člana Kanton je dužan da naknadi vlasniku štetu koja bi nastala tim ograničenjem.

Visina štete utvrđuje se ugovorom između Kantona i vlasnika nepokretnosti.

U slučaju spora visinu štete utvrđuje nadležni sud.

VI - SUBJEKTI ZAŠTITE BAŠTINE

Član 45.

Nadležno ministarstvo stvara uslove za zaštitu, korištenje i obnovu baštine, vrše inspekcijski nadzor i obavlja druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Član 46.

Stručne i sa njima vezane upravne poslove zaštite, korištenja i obnove baštine u smislu ovog zakona obavlja Kantonalni zavod.

Stručne poslove zaštite, korištenja i obnove baštine obavljaju i muzeji, arhivi, galerije, biblioteke, pravna lica osnovana za obavljanje konzervatorsko-restauratorskih

poslova i druga pravna lica (u daljem tekstu: organizacije za zaštitu), u skladu sa zakonom kojim se uređuje odgovarajuća djelatnost (muzejska, arhivska i druga djelatnost) i osnivačkim aktom.

Organizaciju zaštite iz prethodnog stava, može osnovati Kanton, Grad i opština sa područja Kantona u skladu sa svojim potrebama i sredstvima kojim raspolaže.

Prije donošenja odluke o osnivanju neke od organizacija za zaštitu iz stava 2. ovog člana nadležno vijeće, odnosno Skupština Kantona se izjašnjava o elaboratu o opravdanosti osnivanja organizacije za zaštitu čiji obavezni dio čine troškovi neophodni za osnivanje i redovno obavljanje djelatnosti, kao i izvor i način njihovog obezbjeđivanja.

Elaborat iz prethodnog stava za potrebe Vijeća obezbjeđuje nadležna služba Grada, odnosno opštine sa područja Kantona, a za potrebe Skupštine Kantona nadležno ministarstvo.

Član 47.

Kantonalni zavod se osniva kao javna ustanova, kojoj se povjeravaju javna

ovlaštenja da u skladu sa ovim zakonom odlučuje u pojedinačnim stvarima o pravima i obavezama pravnih i fizičkih lica.

Kada Kantonalni zavod u okviru svoje djelatnosti odlučuje u pojedinačnim stvarima o pravima i obavezama pravnih i fizičkih lica, o žalbi protiv rješenja zavoda odlučuje nadležno ministarstvo.

Kantonalni zavod ne može početi da obavlja djelatnost dok nadležno ministarstvo rješenjem ne utvrdi da su obezbijedjeni sljedeći uslovi: odgovarajuće prostorije za rad i čuvanje dokumentacije, oprema za rad i odgovarajući kadrovi.

Bliži propis o uslovima iz stava 3. ovog člana donosi ministar nadležan za poslove kulture.

Član 48.

Kantonalni zavod, pored poslova utvrđenih ovim zakonom obavlja i sljedeće poslove:

- stara se o zaštiti, korištenju i obnovi dobara baštine;
- utvrđuje mjere zaštite iz alineje 9. člana 8. ovog zakona ;

- obavlja poslove za druge kantone u slučaju da nije osnovan zavod za područje nekog kantona, a skupština toga kantona povjeri mu poslove očuvanja, zaštite i obnove baštine;
- vodi Registar dobara baštine i dobara baštine pod prethodnom zaštitom;
- dostavlja podatke o dobrima baštine i dobrima baštine pod prethodnom zaštitom Federalnom ministarstvu radi uspostavljanja i održavanja Centralnog registra dobara baštine i dobara baštine pod prethodnom zaštitom;
- daje mišljenje u postupku eksproprijacije ili ograničenja prava korišćenja zaštićenog dobra baštine
- pruža stručnu pomoć drugim organizacijama zaštite, pravnim i fizičkim licima, imalcima ili vlasnicima dobara baštine;
- sarađuje sa kantonalnim zavodima drugih kantona;
- stara se o stalnom usavršavanju stručnih kadrova Kantonalnog zavoda;
- sarađuje sa organima institucijama nadležnim za prostorno uređenje Kantona;
- sarađuje sa odgovarajućim institucijama u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj;

- obavlja i druge poslove na zahtjev Skupštine, Vlade i nadležnog ministarstva.

Član 49.

Bliži propis o sadržaju, obliku i načinu vođenja Registra dobara baštine i dobara baštine pod prethodnom zaštitom donosi ministar nadležan za poslove kulture.

Član 50.

Kantonalni zavod, obavlja i druge poslove utvrđene propisima iz oblasti prostornog planiranja i zaštite čovjekove okoline.

VII - FINANSIRANJE DJELATNOSTI ZAVODA I ORGANIZACIJA ZA ZAŠTITU

Član 51.

Kanton obezbjeđuje sredstva za redovnu djelatnost Kantonalnog zavoda.

Kanton, Grad i opštine sa područja Kantona obezbjeđuju sredstva za redovnu djelatnost organizacija za zaštitu čiji su osnivači u okviru svojih budžeta.

Član 52.

Kanton može pružiti bespovratnu finansijsku pomoć za zaštitu, korišćenje i obnovu dobara baštine I i II kategorije iz sredstava međunarodnih kredita, donacija i drugih izvora.

Bespovratnu finansijsku pomoć iz prethodnog stava odobrava Vlada Kantona.

Za namjene iz stava 1. ovog člana mogu se osnivati fondacije i zaklade u skladu sa posebnim propisom.

Član 53.

Finansijska pomoć može se odobriti i za:

- održavanje i restauraciju dobara;
- evidentiranje i naučnu obradu dobra, te publikovanje rezultata rada;
- osposobljavanje stručnog kadra;

- podržavanje privatnih organizacija u djelatnostima koje služe ostvarivanju ciljeva ovog zakona.

Član 54.

Finansijska pomoć određuje se na osnovu značaja objekta, njegovog stanja, njegove koristi, te nivoa zaštitnih mjera koje se namjeravaju sprovesti.

Član 55.

Finansijska pomoć za održavanje i restauraciju može se odobriti samo pod uslovom da je dobro proglašeno zaštićenim.

Vlada Kantona može odrediti u kojim slučajevima su mogući izuzeci.

VIII - NADZOR

Član 56.

Nadzor nad provođenjem ovog zakona vrši nadležno ministarstvo putem

inspektora za zaštitu dobara baštine (u daljem tekstu: inspektor).

Član 57.

Inspeksijski nadzor obuhvata naročito:

- postojanje propisanih uslova za rad Kantonalnog zavoda i drugih organizacija za zaštitu dobara baštine kao i drugih pravnih lica koja se bave istraživanjem, evidentiranjem, prikupljanjem, izlaganjem i prezentiranjem dobara baštine;
- vođenje propisane evidencije i dokumentacije;
- donošenje upravnih mjera i kontrolu njihovog provođenja u slučajevima:
 - (1) onemogućavanja pregledanja i uzimanja podataka o potencijalnom dobru baštine (član 10. ovog zakona);
 - (2) uništenja, izmjene ili umanjenja nekog od svojstava evidentiranog potencijalnog dobra baštine ili njegovog izvoza bez dozvole (član 11. stav 3.);
 - (3) povrede određenog zaštitnog pojasa iz člana 22. stav 1. ovog zakona;
 - (4) izvođenja radova na zaštićenom lokalitetu, nekretnini i u zaštitnom pojasu, evi-

dentiranom potencijalnom dobru baštine, odnosno na području gdje se opravdano pretpostavlja da se mogu pronaći dobra baštine bez saglasnosti Kantonalnog zavoda (član 24. stav 1.);

- (5) nepridržavanja mjera zaštite koje je rješenjem odredio Kantonalni zavod (član 24. stav 4.);
- (6) nastavljanja radova kada Kantonalni zavod podnese zahtjev da se oni obustave iz razloga navedenih u članu 25. stav 1.;
- (7) u slučaju izvođenja arheoloških iskopavanja i istraživanja bez odobrenja Kantonalnog zavoda (član 27.);
- (8) vršenja radova iz člana 30. ovog zakona bez odobrenja ili protivno odobrenju.
- (9) korištenja dobra baštine suprotno izvornoj namjeni dobra ili želji vlasnika odnosno donatora, posebno ako se vrijeđaju nacionalna ili vjerska osjećanja građana ili se korišćenjem dobra oštećuje ili umanjuje njegova autentičnost i vrijednost, ili skrnavi njegov značaj, odnosno protivno namjeni i uslovima korištenja koje rješenjem utvrdi Kantonalni zavod (član 31. stav 2. i 3.)
- (10) promjene namjene dobra bez saglasnosti Kantonalnog zavoda (član 32.).

Član 58.

Za inspektora može biti postavljeno lice koje pored opštih uslova propisanih zakonom ispunjava i poseban uslov da ima stručnu spremu građevinskog, arhitektonskog, arheološkog ili smjera istorije umjetnosti.

Član 59.

U vršenju inspekcijskog nadzora, inspektor je ovlašten da naredi privremenu obustavu radova na potencijalnom dobru baštine ili zaštićenom dobru baštine.

Član 60.

Inspektor izdaje rješenje o privremenoj obustavi radova i u slučajevima iz čl. 24. 25. i 27. ovog zakona.

Privremena obustava radova traje do donošenja konačne odluke ministra nadležnog za poslove kulture, a najduže tri mjeseca.

Član 61.

Protiv rješenja inspektora može se ministru nadležnom za poslove kulture uložiti žalba u roku od 8 dana od dana dostavljanja rješenja.

Žalba protiv rješenja iz prethodnog stava ne odlaže njegovo izvršenje.

Član 62.

Nadležni organ unutrašnjih poslova dužan je, pod uslovima i na način određen zakonom, osigurati službena lica u cilju zaštite inspektora prilikom obavljanja poslova inspekcijske zaštite.

IX - POSLOVI LOKALNE SAMOUPRAVE I PRENESENI POSLOVI KANTONALNE UPRAVE

Član 63.

Opština, odnosno Grad u okviru samoupravnog djelokruga:

- obezbjeđuje sredstva za osnivanje i rad organizacija za zaštitu dobara baštine čiji je osnivač,
- sistematski obezbjeđuje kroz vaspitanje djece i omladine razvijanje ljubavi za očuvanje dobara baštine putem javnih ustanova koje osniva Grad, odnosno opština.
- utvrđuje postojanje uslova za osnivanje i početak rada kao i prestanak sa radom organizacija za zaštitu koje osniva Grad, odnosno opština sa područja Kantona.

Član 64.

Kanton prenosi na Grad, odnosno opštinu van područja Grada poslove iz nadležnosti kantonalne uprave i to:

- davanje mišljenja o pravu korištenja iskopanih ili nađenih arheoloških dobara baštine u slučaju spora o njihovoj prirodi iz člana 29. ovog zakona;
- utvrđivanje postojanja interesa za ograničavanje prava svojine imaoca dobra iz člana 34. alineja 3.

X - KAZNENE ODREDBE

Član 65.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 10.000 KM kaznit će se pravno lice i imalac radnje za prekršaj koji predstavlja težu povredu zakona ako:
1. uništi, izmijeni ili umanji neko od svojstava potencijalnog dobra ili ga izveze bez dozvole (član 11.);
 2. pronađena dobra baštine ne preda Kantonalnom zavodu za zaštitu baštine (član 28.);
 3. bez prethodne dozvole Kantonalnog zavoda za zaštitu baštine iskopa, premjesti, ukloni, pokrije drugom građevinom ili sadnicama ili na drugi način promijeni i ošteti dobro baštine i zaštitni pojas, te promijeni zavičajni krajolik i sliku mjesta (član 30.);
 4. koristi dobro baštine na način koji je suprotan izvornoj namjeni dobra ili želji vlasnika, odnosno donatora, a posebno ako se vrijeđaju nacionalna ili vjerska osjećanja građana, ili se korišćenjem dobra oštećuje ili umanjuje njegova aut-

entičnost i vrijednost, ili skrnavi njegov značaj (član 31.);

5. prilagođava dobro baštine za određene potrebe ili namjene bez prethodne saglasnosti Kantonalnog zavoda za zaštitu ili mimo uvjeta određenih u saglasnosti Kantonalnog zavoda za zaštitu baštine (član 32.);
6. trajno iznese u inozemstvo dobro baštine suprotno odredbama člana 38.;
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200 do 2.000 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i pojedinac novčanom kaznom od 100 do 1.000 KM.

Član 66.

- (1) Novčanom kaznom od 500 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice i imalac radnje ako:
 1. ne prijavi potencijalno dobro baštine subjektima zaštite baštine odnosno ne omogući Kantonalnom zavodu da to dobro pregleda i uzme podatke potrebne

za evidenciju i dokumentaciju (član 10. ovog zakona);

2. suprotno odredbama člana 24. ovog zakona pristupi izvođenju radova bez prethodne saglasnosti Kantonalnog zavoda ili se ne pridržava mjera zaštite koje odredi ovaj zavod ;
 3. ne obustavi radove u slučaju pojave nepredviđene opasnosti za zaštićeno dobro baštine ili u slučaju otkrića potencijalnog dobra baštine, odnosno ne obavijesti Kantonalni zavod iz člana 25.);
 4. otpočne arheološka i druga istraživanja bez prethodnog odobrenja Kantonalnog zavoda, odnosno vrši ih protivno mjerama zaštite utvrđenih u tom odobrenju; (član 27.);
 5. otuđi dobro baštine pod povoljnijim uvjetima od uvjeta koje je ponudio nadležnom organu vlasti (član 41.).
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100 do 1.000 KM.
 - (3) Za prekršaj iz stav 1. ovog člana kaznit će se i pojedinac novčanom kaznom od 50 do 500 KM.

Član 67.

- (1) Novčanom kaznom od 500 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj Kantonalni zavod, ako:
1. ne dostavi u roku od 5 godina prijedlog za stavljanje dobra baštine pod zaštitu Kantona, odnosno Federacije Bosne i Hercegovine (član 14.);
 2. ne dostavi blagovremeno elaborat o zaštiti i korišćenju zaštićenog lokaliteta ili nekretnine, kao i područja na kojem se to dobro baštine nalazi (član 23.);
 3. ne pokrene postupak za obustavu radova dok se ne obezbijede utvrđene mjere zaštite, odnosno propusti da podnese zahtjev za naknadu štete (čl. 24. 25. i 30.);
 4. izda odobrenje suprotno uslovima iz člana 27.
 5. uskrati vlasniku, odnosno korisniku ili posjedniku dobra baštine na njegov zahtjev besplatnu stručnu pomoć i uputstvo za pravilno održavanje i čuvanje dobra baštine uključujući i stručni pregled dobra baštine (član 34.);
 6. otpočne obavljanje djelatnosti suprotno uslovima iz člana 47. ;

- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u Kantonalnom zavodu novčanom kaznom od 100 do 1.000 KM.

XI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 68.

Javna ustanova „Kantonalni zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa, Sarajevo” nastavlja sa radom kao kantonalna javna ustanova za zaštitu kulturne baštine.

Kantonalni zavod dužan je da uskladi svoju djelatnost, organizaciju i Pravila u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 69.

Ministar nadležan za poslove kulture obavezan je u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti provedbene propise:

- Pravilnik o kriterijima za kategorizaciju dobara baštine iz člana 13. ovog zakona;
- Pravilnik o tehničkim i kadrovskim uslovima za vršenje arheoloških istraživanja na prijedlog Kantonalnog zavoda iz člana 27. stav 4. ovog zakona;
- Pravilnik o uslovima za osnivanje i otpočinjanje sa radom kantonalnih organizacija za zaštitu kulturne baštine iz člana 47. stav 4. ovog zakona;
- Uputstvo o sadržaju i načinu vođenja Registra zaštićenih dobara I, II i III kategorije i dobara baštine pod prethodnom zaštitom iz člana 49. ovog zakona.

Ministar nadležan za poslove kulture obavezan je u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona propisati obrazac podataka za upis potencijalnih dobara baštine iz člana 11. stav 2. ovog zakona.

Član 70.

Vlada Kantona donijet će Pravilnik o nagrađivanju nalazača dobra baštine iz člana 28. stav 2. u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona .

Član 71.

Spomenici kulture koji su evidentirani ili stavljeni pod zaštitu po propisima koji su važili na području koje obuhvata Kanton Sarajevo do stupanja na snagu ovog zakona smatraju se zaštićenim.

Kategorizacija izvršena po dosadašnjim propisima smatra se važećom sve dok se ne uspostavi kategorizacija u skladu sa odredbama ovog zakona.

Kantonalni zavod je obavezan uspostaviti kategorizaciju iz člana 15. ovog zakona u roku od pet godina od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 72.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje s primjenom Zakon o zaštiti i korišćenju kulturno istorijskog i prirodnog naslijeđa („Sl.list SRBiH”, br. 20/85, 12/87 i 3/93) na području Kantona Sarajevo u dijelu koji se odnosi na zaštitu kulturno-istorijskog naslijeđa.

Član 73.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Kantona Sarajevo”.

Broj: 01-02-53/00

Sarajevo, 18. februara 2000. godine

**PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
Mirsad Kebo s.r.**

Izdavač

Ministarstvo kulture i sporta
Kantona Sarajevo

Za izdavača

Prof. Gradimir Gojer

Redaktor

Hatidža Rašić, prof.

Likovni urednik

Adnan Mahmutović

Štampa

DES

Tiraž

500